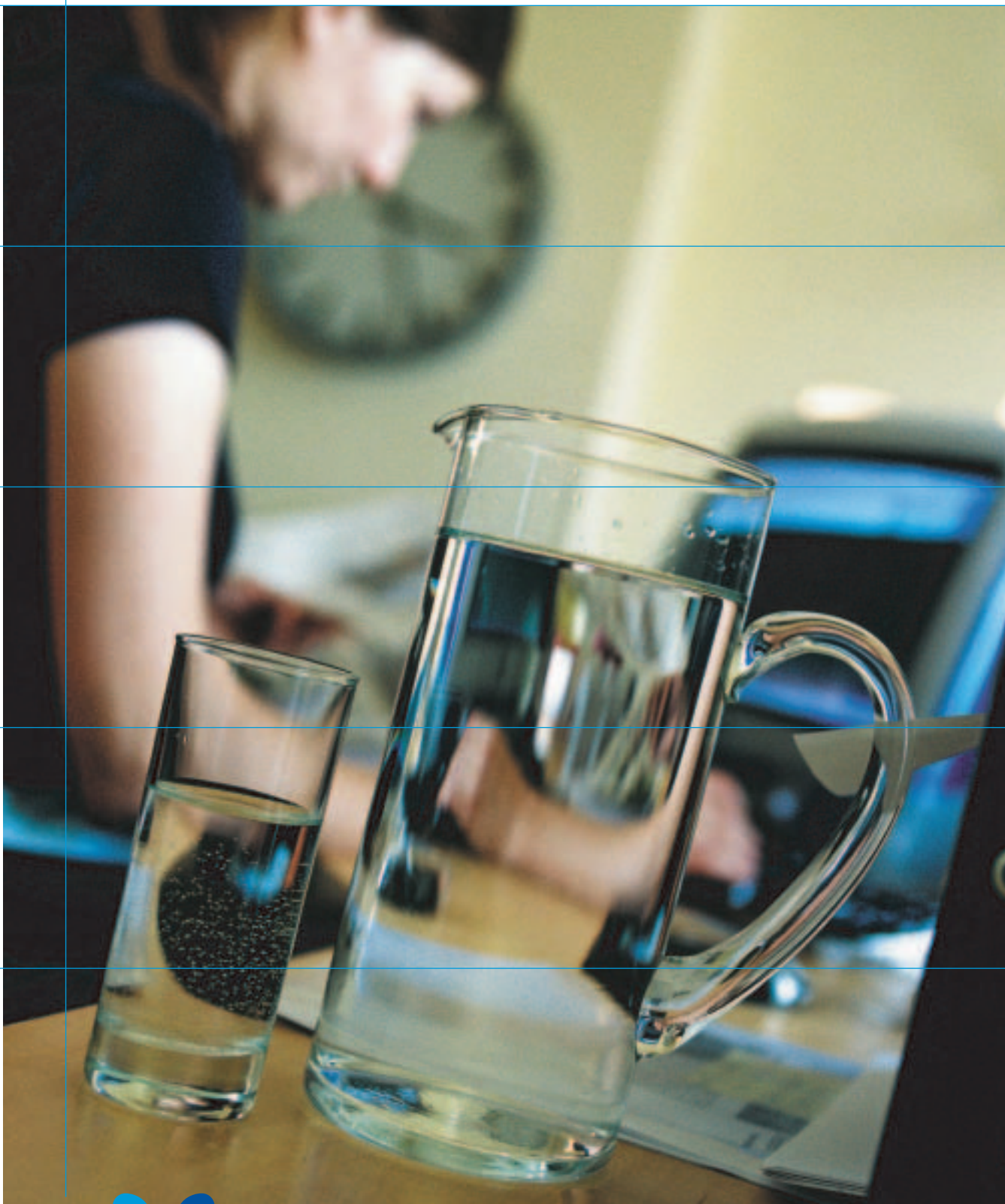

2004

Jaarverslag

Jaarverslag 2004
NV Waterleidingmaatschappij Drenthe

Inhoud

Samenstelling	Raad van commissarissen, ondernemingsraad, directie en aandeelhouders	3
Raad van commissarissen	Voorstel aan de aandeelhouders	4
	Verslag van de raad van commissarissen	5
Directieverslag	Strategie en beleid	7
	Waternvoorziening	9
	Jaarproductiecijfers	11
	Waterkwaliteit	12
	Klanten	16
	Mens en organisatie	17
	Financiën	18
	Internationaal	18
	Risicomanagement	19
	Toekomstige ontwikkelingen	19
	Vergelijking vennootschappelijk resultaat 2004 met het financieel plan	20
	Kengetallen	21
	Voorzieningsgebied	22
Jaarrekening	Geconsolideerde balans per 31 december 2004	25
	Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2004	26
	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2004	27
	Toelichting op de geconsolideerde balans	28
	Balans per 31 december 2004	36
	Winst- en verliesrekening over 2004	37
	Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening	38
Overige gegevens	Statutaire bepaling winstbestemming	42
	Voorstel winstbestemming	42
	Accountantsverklaring	43

Raad van commissarissen, directie, ondernemingsraad en aandeelhouders

Raad van commissarissen	S.B. Swierstra M.J. Augusteijn-Esser G. Evenhuis A. Meijer R.W. Munniksmma G. Vliegghuis	Voorzitter Vice-voorzitter
	J. Wiersum	Secretaris
Directie	K.J. Hoogsteen	
Ondernemingsraad	K.S. Dijkema I. Bosma K. Baas H. Ramaker G. Ekelmans J. de Vries E. Willems	Voorzitter Secretaris
Aandeelhouders		<i>Aantal aandelen</i>
	Provincie Drenthe	870
	Gemeente Aa en Hunze	53
	Gemeente Assen	121
	Gemeente Borger-Odoorn	54
	Gemeente Coevorden	75
	Gemeente Emmen	214
	Gemeente Hoogeveen	111
	Gemeente Midden-Drenthe	66
	Gemeente Noordenveld	64
	Gemeente Tynaarlo	43
	Gemeente Westerveld	19
	Gemeente De Wolden	50

Voorstel aan de aandeelhouders

Hierbij bieden wij u het door het bestuur opgestelde jaarverslag 2004 van de NV Waterleidingmaatschappij Drenthe met daarin opgenomen de jaarrekening over 2004 aan.

De jaarrekening is gecontroleerd door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. en van een goedkeurende verklaring voorzien. De verklaring is in de jaarstukken opgenomen.

De balans en de winst- en verliesrekening zijn zowel vennootschappelijk als geconsolideerd in de jaarrekening opgenomen. In de vennootschappelijke stukken zijn de groepsondernemingen als deelnemingen opgenomen. In de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening zijn de WMD en haar dochterondernemingen als één geheel opgenomen, waarbij alle onderlinge transacties zijn geëlimineerd.

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met de bestuurder besproken in een vergadering waarbij ook de accountant aanwezig was. Conform artikel 25 lid 4 van de statuten heeft de raad van commissarissen de jaarrekening vastgesteld.

De winst- en verliesrekening voer 2004 sluit met een voordelig saldo van € 2.645.000.

Voorgesteld wordt van deze winst een winstuitkering te doen ter grootte van 4% van het gestorte aandelenkapitaal conform artikel 26 lid 2 van de statuten en de winst toe te voegen aan de statutaire reserve.

De algemene vergadering van aandeelhouders wordt voorgesteld de jaarrekening en de daarin opgenomen winstverdeling goed te keuren.

De algemene vergadering wordt tevens voorgesteld voor het jaar 2004 decharge te verlenen aan de bestuurder voor het gevoerde bestuur en aan de leden van de raad van commissarissen voor het gevoerde toezicht.

Assen, 25 april 2005

Namens de raad van commissarissen,

S.B. Swierstra Voorzitter

J. Wiersum Secretaris

Verlag van de raad van commissarissen

De raad van commissarissen heeft in het verslagjaar zesmaal, altijd in aanwezigheid van de bestuurder, vergaderd. In de vergaderingen waarin de jaarrekening werd besproken en vastgesteld en in de najaarsvergadering waarin het Financieel Plan - de basis voor de tarieven voor het komend jaar - is besproken en goedgekeurd was ook de externe accountant aanwezig.

In het verslagjaar zijn onder meer de volgende onderwerpen besproken:

- > Jaarverslag 2003 en financiële resultaten 2003
- > Jaarresultaten en rapportage accountant inzake controle jaarrekening 2003
- > Vijfjaarlijkse aandelenuitgifte
- > Klantenpanel
- > Beleid grondverwerving/grondtransacties
- > Beheer Breevenen en Stichting Het Drentse Landschap
- > Verhouding WMD en aandeelhouders
- > Project Indonesië
- > Strategische deelnemingen
- > Financieel Plan 2005
- > Groene stroom
- > Structuurregeling
- > Arbeidsvoorwaarden WMD
- > Benchmark
- > Beleidsplan, statuten, code good governance

De raad van commissarissen heeft in 2005 besloten dat de WMD de code good governance (Code Tabaksblat) zal invoeren, waarbij nauwgezet zal worden beoordeeld welke bepalingen van toepassing zijn voor een publiek nutsbedrijf. Besloten is dat indien de code vermelding in het jaarverslag verlangt, dit al in het jaarverslag 2004 door te voeren.

De leden van de raad van commissarissen van de WMD zijn tevens lid van de raad van commissarissen van NoordWater BV en NorthWater BV; twee dochtermaatschappijen van de NV Waterleidingmaatschappij Drenthe die de aandelen houden van diverse werkmaatschappijen waarin andere wateractiviteiten zijn ondergebracht.

De andere wateractiviteiten betreffen de productie en verkoop van gietwater voor de tuinders in Zuidoost Drenthe (GietWater BV), de productie en verkoop van industriewater (BètaWater BV) de activiteiten in Indonesië (IndoWater BV) en de projectsamenwerking met het Waterschap Velt en Vecht (NieuWater BV).

In de samenstelling van de raad van commissarissen hebben zich in 2004 geen wijzigingen voorgedaan.

Vier commissarissen worden rechtstreeks benoemd door respectievelijk Gedeputeerde Staten van Drenthe en de volgende clusters van gemeenten:

- > Aa en Hunze, Assen, Noordenveld en Tynaarlo
- > Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen
- > Hoogeveen, Middenveld, Westerveld en De Wolden

De overige twee commissarissen zijn benoemd door de raad van commissarissen. De leden van de raad van commissarissen worden voor vier jaar benoemd.

Hieronder treft u een korte beschrijving aan van de leden van de raad van commissarissen.

De heer S. B. Swierstra, geboren 11-08-1951, lid van het College van Gedeputeerde Staten van Drenthe, voorzitter van de raad van commissarissen. Benoemd door Gedeputeerde Staten van Drenthe. Laatstelijk benoemd in juli 2002.

De heer G. Evenhuis, geboren 19-11-1947, wethouder van de Gemeente Emmen. Benoemd door het cluster Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen. Laatstelijk benoemd in juli 2002.

De heer A. Meijer, geboren 25-07-1948, burgemeester van de Gemeente Westerveld, vice-voorzitter van de raad van commissarissen. Benoemd door het cluster Hogeveen, Middenveld, Westerveld en De Wolden. Laatstelijk benoemd in juli 2002.

Mevrouw M.J. Augusteijn-Esser, geboren 28-01-1944, voormalig lid der Tweede Kamer, voorzitter van de Drentse Milieufederatie. Benoemd door de raad van commissarissen, op aanbeveling van de ondernemingsraad. Benoemd in juli 2002.

De heer R. W. Munniksma, geboren 02-06-1950, burgemeester van de Gemeente Aa & Hunze. Benoemd door het cluster Aa en Hunze, Assen, Noordenveld en Tynaarlo. Benoemd in juli 2002.

De heer G. Vliegghuis, geboren 21-05-1942, commissaris van de Koninklijke Van Gorcum BV, lid Raad van Toezicht Interzorg Noord Nederland. Benoemd door de raad van commissarissen. Benoemd in december 2003.

Alle commissarissen hebben de Nederlandse nationaliteit.

Door wijziging van de statuten, tengevolge van wijziging van de wettelijke regelingen, zal de benoemingsprocedure van de leden van de raad van commissarissen wijzigen.

Het aftreden van de verschillende leden is feitelijk voor het overgrote deel gelijktijdig; in overeenstemming met de code good governance zal in 2005 een rooster van aftreden worden vastgesteld zodat continuïteit gewaarborgd wordt.

Namens de raad van commissarissen,

S.B. Swierstra Voorzitter
J. Wiersum Secretaris

Strategie en beleid

Eigendom waterleidingbedrijven

De eigendomswet waterleidingbedrijven is in het verslagjaar door beide Kamers aanvaard. Op grond van deze wet blijft de eigendom van waterleidingbedrijven direct of indirect in handen van de overheid. Het publieke eigendom van waterleidingbedrijven verplicht waterleidingbedrijven tot grote transparantie in hun bedrijfsvoering en tot samenwerking waar dat voor een optimale en duurzame drinkwatervoorziening nodig is. Als regionaal waterleidingbedrijf met een grote binding met onze directe omgeving zien wij de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet. In samenwerking met het Waterbedrijf Groningen (WG) zal de WMD haar koers, gericht op een grote mate van samenwerking in de bedrijfstak, voortzetten.

Benchmark

De bedrijfsvergelijking tussen waterleidingbedrijven - benchmark - en openbaarmaking daarvan is daarbij een waardevol instrument. Uit deze benchmark is opnieuw gebleken dat klanten de kwaliteit en de leveringszekerheid als het belangrijkste waarderen. De grote nadruk in de benchmark op de financiën en de doorwerking daarvan op de diverse bedrijven is belangrijk, maar mag niet ten koste gaan van de genoemde aspecten. De WMD pleit dan ook voor een benchmark waarin de verschillende aspecten en de samenhang daartussen meer tot hun recht komen.

Toezicht

Een adequaat toezicht is eveneens van groot belang. Het is dan ook verheugend dat de regering het bestaande regionale toezicht via aandeelhouders en raad van commissarissen, wat zijn waarde heeft bewezen, niet wil vervangen door centraal toezicht. De raad van commissarissen is uitgebreid met een commissaris met speciale kennis van en ervaring in het bedrijfsleven.

Samenwerking waterketen

Het IBO-rapport Bekostiging Waterbeheer, waarin samenwerking in de waterketen bepleit wordt om te komen tot een grotere efficiëntie in de waterketen, heeft niet geleid tot enigerlei sturing door de rijksoverheid op dit gebied. De provincies krijgen een unieke gelegenheid op dit gebied een sturende rol in het waterbeheer te spelen.

Integratie automatisering

De integratie van de automatisering van de WMD met WG en Waterlaboratorium Noord (WLN) is voortvarend ter hand genomen. Behalve twee gezamenlijke afdelingen (applicatiebeheer VIS en automatisering) vindt er in toenemende mate op andere gebieden samenwerking plaats. In het komend verslagjaar zal voor de samenwerking een vorm moeten worden gekozen die past bij de bedrijven en hun regionale inbedding.

Bescherming grondwaterwingebieden

De provincie Drenthe heeft een Provinciaal Omgevings Plan (POP) en een Provinciale Omgevings Verordening (POV) vastgesteld. Hierin is de bescherming van de grondwaterwingebieden geregeld. De wettelijke bescherming in de nieuwe POV, die ingaat per 1 januari 2005, wordt minder dan in de oude verordening. Daarnaast heeft de provincie Drenthe besloten enkele grondwatergerelateerde kosten, die voorheen voor haar rekening kwamen, in rekening te brengen bij de grondwateronttrekkers ten behoeve van de drinkwatervoorziening in de provincie. De WMD had liever gezien dat de bescherming van de bronnen qua regelgeving op hetzelfde peil was gebleven. Nu dat niet zo is, zal de WMD voortvarend aan de slag gaan de ontstane lacunes op te vullen.

Duurzaam ondernemen

Duurzaamheid en zorg voor het milieu staan hoog in het vaandel. In het verslagjaar is dan ook de groenestroomlevering weer verlengd. De gehele stroomvoorziening van de WMD gebeurt via groene stroom.

Water over de grens

De zorg voor een goede drinkwatervoorziening is in de wereld niet overal zo'n vanzelfsprekende zaak als in Nederland. De drinkwaternood in de wereld is groot. Daarvoor de ogen te sluiten en alleen de overheid daarvoor verantwoordelijk te stellen is naar inzicht van de WMD te gemakkelijk. Door de projecten in Oost-Indonesië levert de WMD een bij haar schaal passende bijdrage aan de opbouw van een goede drinkwatervoorziening ter plekke. De rijksoverheid steunt de WMD daarbij met behulp van een financiële bijdrage in het project.

Good governance

De WMD wil voldoen aan de principes en 'best practices' zoals verwoord in de Code Tabaksblat. De code, bedoeld voor de beursvennootschappen, wordt aangepast aan de vennootschapsstructuur van de WMD en de aard van de onderneming.

Watervoorziening

Bescherming bronnen

Het POP en de POV zijn in het verslagjaar door de provincie vastgesteld. Maatregelen worden voorbereid om de grondstofbescherming op het niveau van de oude regelgeving te brengen.

Convenant landbouw

In het verslagjaar is een nieuw convenant met de landbouworganisaties gesloten inzake de stimulering van grondwatervriendelijk landbouwgebruik. In het convenant is opgenomen dat de stimulering in de toekomst meer gericht zal zijn op basis van een risico-inventarisatie van de betreffende grondwaterwinningen.

Automatisering productiestations

De vernieuwde automatisering van de productiestations is in het verslagjaar, doordat ook de automatisering in de regio Noord nu gereed is, volledig gerealiseerd. In 2005 vinden nog enkele kleine aanpassingen plaats.

Ontwikkelingen productiestations

Met de verbouw van het productiestation Zuidwolde is een aanvang genomen, waarbij voorzien wordt in de consumentenbehoefte aan zachter water en waarbij bovendien de spoelwaterbehandeling wordt gerealiseerd. Ook wordt het productiestation op het niveau van de door WMD gewenste leveringszekerheid gebracht.

Bij het productiestation Noordbargeres is een nieuwe slibsilo geplaatst. De waterfabriek te Emmen is aanmerkelijk bezoekersvriendelijker ingericht. Dit project wordt in samenwerking met het waterschap Velt & Vecht uitgevoerd. De watertoren Coevorden is grondig gerenoveerd en in oude glorie hersteld.

Technologie

In het kader van technologie-innovatie heeft een onderzoek in Klazienaveen plaats gevonden om de aluminiumdosering te vervangen door ijzerdosering. Dit onderzoek is succesvol afgesloten en heeft er toe geleid dat het minder milieuvriendelijke aluminium vlokmiddel vervangen is door een ijzerdosering. Tevens heeft er een onderzoek plaats gevonden naar het probleem van biofouling van membranen. Ook dit heeft tot grote verbeteringen van deze processen geleid. Dit onderzoek heeft zelfs internationale aandacht gekregen in de vorm van een uitnodiging het onderzoek op een membraancongres in Italië te presenteren.

Beëindiging project Stroomdal

Het project Stroomdal is in het verslagjaar beëindigd. Het project bleek financieel niet haalbaar.

Leidinginformatiesysteem

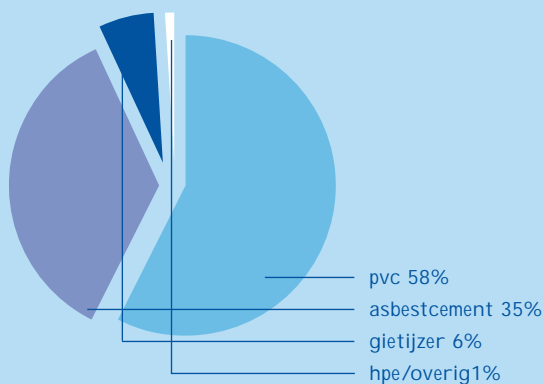
In het verslagjaar zijn de voorbereidingen gestart voor een leidinginformatiesysteem (LIS). Met ingang van 2005 zullen ook de aansluitschetsen in het LIS geïntegreerd worden.

Uitbreiding van en reparatie aan het leidingnet in 2004

hoofdleiding	kilometer	aantal
transportleiding annen-assen	17	
nieuwbouw	24	
vervanging en reconstructie	72	
waarvan vervallen ac leidingen	55	
waarvan verwijderd	16	
storingen/lekkages		422
klic meldingen		6.213
<hr/>		
aansluitingen	kilometer	aantal
nieuwbouw	42	2.051
tijdelijk		680
wijzigingen		858
storingen/lekkages		2.932

Samenstelling hoofdleidingnet

De samenstelling van het hoofdleidingnet (ca. 4188 km) naar materiaalsoort is als volgt:

Vervanging asbestcementleidingen

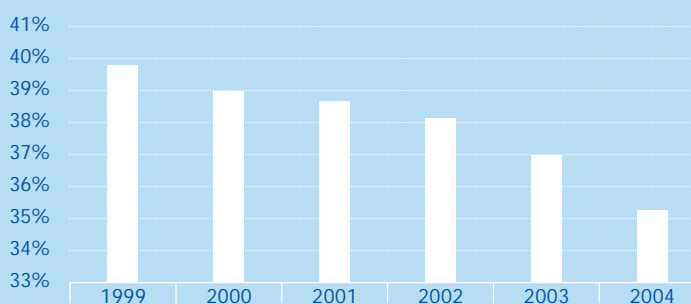
Voor de vervanging van asbestcementleidingen is de WMD enige jaren geleden een omvangrijk vervangingsprogramma gestart.

In onderstaande tabel ziet u een overzicht van de afname van asbestcementleidingen van 2000 tot en met 2004 door vervangingen daarvan, zowel in absolute als in relatieve zin.

Aandeel asbestcementleidingen ten opzichte van de totale lengte van het hoofdleidingnet aan het eind van ieder jaar tussen 1999 en 2004.

jaar	lengte hoofdleiding totaal (km)	lengte hoofdleiding ac (km)	(%)
1999	4034	1605	39,8
2000	4064	1584	39,0
2001	4085	1576	38,6
2002	4120	1569	38,1
2003	4147	1534	37,0
2004	4188	1478	35,3

aandeel asbestcement in leidingnet

Jaarproductiecijfers 2004

Drinkwater in m³ aangevuld met in- en verkopen

Jaarproductiecijfers drinkwater WMD

productiestations	2000	2001	2002	2003	2004	% t.o.v. 2003
assen	3.706.100	3.627.524	3.698.150	3.817.345	2.828.994	-25,89
annen	1.032.689	1.769.013	1.909.459	1.993.992	2.828.997	41,88
gasselte	2.361.341	2.330.671	2.286.978	2.266.770	2.244.150	-1,00
zuidlaren	1.009.766	4.333	0	0	0	
beilen	3.020.298	3.238.654	3.058.696	3.100.886	2.839.690	-8,42
ruinerwold	1.787.496	1.809.136	1.859.390	1.880.289	1.778.597	-5,41
zuidwolde	966.562	967.604	983.578	939.729	826.517	-12,05
leggeloo	702.193	668.928	693.800	663.588	711.681	7,25
hoogeveen	3.628.914	3.498.051	3.485.897	3.657.560	3.903.821	6,73
valtherbos	5029072	4.841.813	5.157.394	5.201.638	4.948.136	-4,87
noordbargeres	4.549.136	4.463.755	4.098.856	4.290.074	4.343.726	1,25
kruidhaars	1.683.461	1.759.775	1.682.434	1.720.656	1.672.867	-2,78
dalen	1.096.561	1.133.826	1.121.535	1.126.066	1.080.894	-4,01
subtotaal	30.573.589	30.113.083	30.036.167	30.658.593	30.008.070	-2,12

Inkoop engros

inkoop engros						
nietap	1.423.700	1.135.381	1.217.586	1.280.019	1.358.080	6,10
de punt	857.814	1.320.730	997.679	1.018.102	890.157	-12,57

Verkoop engros

verkoop engros						
vitens	-1.787.167	-1.808.262	-1.855.076	-1.880.289	-1.778.597	-5,41
subtotaal	31.067.936	30.760.932	30.396.356	31.076.425	30.477.710	-1,93

inkoop overig	16.149	17.362	17.174	53.309	59.054	1,11
verkoop overig	-105.662	-85.106	-74.369	-44.076	-45.717	1,04

totaal	30.978.423	30.693.188	30.339.161	31.085.658	30.491.047	-1,91
---------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	--------------

Waterkwaliteit

Onderzoek waterkwaliteit

Het WLN voert bacteriologisch en chemisch onderzoek uit naar de kwaliteit van het voor de drinkwatervoorziening onttrokken grondwater. Dat gebeurt voor, tijdens en na de zuivering op 268 locaties in het distributiegebied. De overzichten van de kwaliteit van het ruwe grondwater en het uitgaande reine water van de productiestations zijn opgenomen in de tabellen op pagina 13, 14 en 15.

Het gedistribueerde water voldeed, op een enkele uitzondering na, aan de in het Waterleidingbesluit opgenomen normen. De uitzonderingen en genomen maatregelen zijn hieronder opgenomen:

- Nagroeibacteriën van de coligroep in het reine water van productiestation Zuidwolde tijdens werkzaamheden. De reinwaterkelder is gereinigd om dit probleem te verhelpen.
- Te lage SI waarden op enkele locaties in de distributiegebieden van de productiestations Kruidhaars, Noordbargeres, Valtherbos en De Punt. Een lage SI betekent dat het water geen kalk afzet bij een koude watertemperatuur, maar kalk oplost. De Inspectie Volksgezondheid heeft meegedeeld dat maatregelen niet nodig zijn omdat er geen gevolgen voor de gezondheid aan een te lage SI waarde zijn verbonden.

In onderstaande tabel is het volume aan analyses gespecificeerd naar type onderzoek en uitgedrukt in KIWA punten.

type onderzoek	2004	2003	verschil
biologie	90.177	87.440	3,1%
fysisch chemisch	124.502	117.748	5,7%
metalen	78.134	63.539	23,0%
organisch	122.952	117.025	5,1%
uitbested	8.044	4.293	87,4%
totaal	423.809	390.045	8,7%

De stijging van het volume werd grotendeels veroorzaakt door:

- Wijziging van het Waterleidingbesluit waardoor extra analyses op radioactiviteit en legionella af productiestation en in de periferie moesten worden uitgevoerd.
- Exploratie-onderzoek Valtherbos, waarbij alle bronnen en waarnemingsputten uitgebreid zijn onderzocht.

Waterkwaliteit

parameter	eenheid	valtherbos		kruidhaars		dalen		nrd. bargeres	
		ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein
temperatuur	°c	9,7	9,9	10,3	10,6	10,3	10,5	10,2	10,4
zuurgraad	ph	6,50	7,55	6,68	7,42	6,52	7,50	6,86	7,93
zuurstof	mg/l	<0,5	9,8	<0,5	10,3	<0,5	10,5	<0,5	11,3
troebelheid	ftu		<0,1		0,28		0,20		0,11
kleur	mg pt/l		5		<5		<5		<5
el.gel.vermogen	ms/m	21,8	29,0	26,6	33,9	41,7	48,9	42,4	38,1
waterstofcarb.	mg/l	62	123	114	168	90	146	134	100
chloride	mg/l	22	28	19	19	55	53	38	38
sulfaat	mg/l	23	22	24	25	65	62	56	53
natrium	mg/l	12,7	12,6	11,2	11,2	28,1	26,6	19,9	19,9
kalium	mg/l	1,2	1,1	1,8	1,9	4,0	3,2	3,9	3,4
calcium	mg/l	14,3	46,7	34,8	60,2	40,7	68,6	52,1	51,1
magnesium	mg/l	2,7	2,8	3,7	3,7	7,3	7,2	6,8	6,8
totale hardheid	mmol/l	0,42	1,28	1,02	1,66	1,32	2,01	1,58	1,55
vrij koolzuur	mg/l	60	7	52	13	58	10	48	2
ammonium	mg/l	0,05	<0,025	0,06	<0,025	0,16	<0,025	0,22	<0,025
nitriet	mg/l	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	0,008	<0,008
nitraat	mg/l	<0,6	<0,6	<0,6	<0,6	<0,6	0,9	0,7	2,0
ortho-fosfaat	mg/l p	0,32	<0,017	0,26	<0,017	0,23	<0,017	0,21	<0,017
silicium	mg/l		8,5		10		8,7		7,3
opg. org. kools.	mg/l	1,3	0,9	2,2	1,5	2,5	1,8	2,2	1,7
ijzer	mg/l	18,3	<0,02	10,1	<0,02	12,5	<0,02	14,2	<0,02
mangaan	mg/l	0,66	<0,005	0,36	0,009	0,43	<0,005	0,53	<0,005
aluminium	mg/l	<5	<5	<5	<5	<5	<5	<5	<5

Waterkwaliteit

parameter	eenheid	assen		gasselte		annen		beilen	
		ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein
temperatuur	°c	11,0	11,6	9,7	9,8	10,6	10,7	10,4	10,8
zuurgraad	ph	7,15	7,84	7,01	7,83	7,31	7,55	7,06	7,27
zuurstof	mg/l	<0,5	8,9	<0,5	11,1	<0,5	10,5	0,5	9,5
troebelheid	ftu		0,21		0,46		0,10		0,25
kleur	mg pt/l		5		<5		<5		9
el. gel. vermogen	ms/m	47,4	34,5	25,1	28,8	32,5	28,7	41,6	39,9
waterstofcarbonaat									
	mg/l	283	190	102	128	195	165	20	21
chloride	mg/l	29	26	20	20	14	12	235	220
sulfaat	mg/l	0,7	1,0	22	22	6,7	9,2	18	18
natrium	mg/l	20,8	19,3	11,8	12,0	11,7	9,1	13,0	13,2
kalium	mg/l	1,9	1,9	1,4	1,5	1,6	1,2	1,7	1,7
calcium	mg/l	76,6	50,5	31,6	45,2	53,5	50,1	71,1	71,1
magnesium	mg/l	6,5	6,4	4,2	4,3	4,2	4,0	6,3	6,3
totale hardheid	mmol/l	2,18	1,52	0,96	1,31	1,51	1,42	2,03	2,03
vrij koolzuur	mg/l	38	5	22	4	21	9	39	21
ammonium	mg/l	0,56	<0,025	0,03	<0,025	0,12	<0,025	0,36	<0,025
nitriet	mg/l	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008
nitraat	mg/l	<0,6	2,1	<0,6	<0,6	<0,6	<0,6	<0,6	1,4
ortho-fosfaat	mg/l p	0,26	<0,017	0,17	<0,017	0,27	<0,017	0,24	<0,017
silicium	mg/l		11		8,1		10		12
opgel. org. koolstof									
	mg/l	2,0	1,7	0,9	0,7	1,3	0,9	3,1	2,8
ijzer	mg/l	4,3	0,04	7,3	0,05	4,5	<0,02	6,6	0,03
mangaan	mg/l	0,11	<0,005	0,29	<0,005	0,23	<0,005	0,17	<0,006
aluminium	mg/l	<5	<5	<5	<5	<5	<5	<5	<5

Waterkwaliteit	parameter	eenheid	ruinerwold		zuidwolde		leggeloo		hoogeveen	
			ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein
	temperatuur	°c	10,5	10,6	10,8	10,9	10,1	10,9	11,3	11,5
	zuurgraad	ph	6,83	7,71	6,65	7,42	7,04	7,88	6,85	8,03
	zuurstof	mg/l	<0,5	10,7	<0,5	7,3	<0,5	10,7	<0,5	10,3
	troebelheid	ftu		<0,1		<0,1		<0,1		<0,1
	kleur	mg pt/l		11		12		<5		9
	el. gel. vermogen	ms/m	39,1	33,6	46,6	42,3	35,5	33,0	49,6	33,1
	chloride	mg/l	250	196	293	261	176	162	322	194
	waterstofcarbonaat	mg/l	15	19	22	21	24	21	18	19
	sulfaat	mg/l	3,3	4,7	<0,5	<0,5	14	14	<0,5	<0,5
	natrium	mg/l	10,3	10,3	16,4	15,0	13,4	13,1	13,0	13,9
	kalium	mg/l	1,0	1,1	1,6	1,6	1,9	1,7	1,6	1,6
	calcium	mg/l	67,4	59,0	75,0	73,7	54,3	55,3	88,2	51,9
	magnesium	mg/l	6,4	5,8	7,6	7,5	4,1	4,0	7,7	7,9
	tot. hardheid	mmol/l	1,95	1,71	2,18	2,15	1,52	1,54	2,52	1,62
	vrij koolzuur	mg/l	70	9	125	18	33	4	90	4
	ammonium	mg/l	0,43	<0,025	1,2	<0,025	0,10	<0,025	0,50	<0,025
	nitriet	mg/l	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008	<0,008
	nitraat	mg/l	<0,6	2,3	<0,6	4,2	6,6	5,9	<0,6	2,0
	ortho-fosfaat	mg/l p	0,24	0,018	0,36	<0,017	0,45	<0,017	0,24	<0,017
	silicium	mg/l		12		14		10		12
	opgelost org. koolstof	mg/l	5,8	4,5	7,1	5,8	2,5	2,1	5,3	4,2
	ijzer	mg/l	7,9	<0,02	10,7	<0,02	9,0	<0,02	8,5	<0,02
	mangaan	mg/l	0,25	<0,005	0,30	<0,005	0,24	<0,005	0,24	<0,005
	aluminium	mg/l	<5	<5	<5	<5	<5	<5	<5	17

Klanten

Aantal aansluitingen

Het aantal aansluitingen (inclusief leegstand) per 31 december 2004, verdeeld over de diverse categorieën, is in onderstaande tabel opgenomen.

aansluitingen	aantal
aansluitingen met watermeter	181.782
aansluitingen zonder watermeter	2.565
aansluitingen met centrale watermeter	169
totaal	184.516

bij 1.862 aansluitingen waren door leegstand op 31 december geen klanten.

het aantal administratieve aansluitingen bedroeg **182.654**

de tijdelijke leegstand is vooral het gevolg van verhuizingen en dergelijke.

Het overzicht per gemeente was als volgt:

gemeente	aansluitingen per 31 december 2004 (x 1.000)
emmen	45
assen	27
hoogeveen	23
coevorden	16
midden-drenthe	14
noordenveld	14
aa en Hunze	11
borger-odoorn	11
de wolden	10
tynaarlo	9
westerveld	4
totaal	184

Klantenadministratie

In het verslagjaar werden ruim 1,1 miljoen nota's uitgebracht. Van alle klanten betaalt 67% via een automatische incasso. Met 3.500 klanten is een betalingsregeling getroffen. In het verslagjaar werden 185 klanten (tijdelijk) afgesloten wegens niet betalen.

Mens en organisatie

Aantal medewerkers

Ten opzichte van eind 2003 is het aantal medewerkers gestegen van 164 naar 179 met 15 werknemers.

	2004	2003
nv waterleidingmaatschappij drenthe	178	163
bèta water bv	1	1
totaal	179	164
fte's	169,6	155

De vorming van een gezamenlijke afdeling automatisering (GiGa) met WG en WLN leidde tot indiensttreding van vier werknemers die voorheen bij WG of WLN in dienst waren. De kosten van deze afdeling worden gezamenlijk gedragen.

In het kader van het jeugdwerkloosheidsplan zijn vijf werknemers in dienst getreden. Deze werknemers doen ervaring op en worden geschoold. Het betreffen tijdelijke contracten.

De activiteiten in Indonesië hebben geleid tot indiensttreding van één werknemer die, na een inwerkperiode, vanaf 2005 in Indonesië zal worden gestationeerd.

Van de overige vijf zijn er vier die structureel tot de bezetting horen. De uitstroom in vorige jaren ten gevolge van het Sociaal Plan heeft op een enkele plaats tot vacaturestelling geleid.

Een verdeling naar mannen en vrouwen levert het volgende overzicht op:

	totaal	vrouwen	mannen
aantal personen	179	31	148
fte's	169,6	23,4	146,2
aantal parttime	26	19,00	7,00

Opbouw naar leeftijd

De leeftijdsopbouw per 31 december 2004 ziet er als volgt uit:

leeftijden	2004			2003		
	totaal	vrouwen	mannen	totaal	vrouwen	mannen
leeftijd 18-24	5	2	3	1	0	1
leeftijd 25-34	12	4	8	14	4	10
leeftijd 35-44	68	16	52	59	14	45
leeftijd 45-54	76	8	68	77	5	72
leeftijd 55 en ouder	18	1	17	13	1	12
totaal	179	31	148	164	24	140

De gemiddelde leeftijd per 31 december 2004 was:

werknemersbestand	31-12-2004	31-12-2003
totaal	44,6	44,7
mannen	45,6	45,3
vrouwen	40,3	41,0

Reorganisatie

Aan het eind van het verslagjaar werd de top van de organisatie gereorganiseerd. Dit leidde niet tot veel wijzigingen voor het merendeel van de medewerkers. De afdeling Exploitatie werd gesplitst in een afdeling Productie en Distributie, die nu beide op MT-niveau worden aangestuurd. De nieuw gevormde afdeling Onderzoek & Plannen houdt zich bezig met het omgevings-, natuur- en distributie-beleid en voorbereiding van projecten.

Loonlijn

De door de Werkgeversvereniging Waterleidingbedrijven ingezette majeure operatie om voor de branche te komen tot een nieuwe loonlijn en een nieuw functiewaarderingsysteem is mislukt. Tot tweemaal toe heeft de achterban van de vakorganisaties de voorstellen verworpen. Samen met WG en WLN heeft WMD in 2002 al een nieuwe marktconforme loonlijn en een functiewaarderings-systeem gerealiseerd. De WMD wil al haar aandacht richten op de ontwikkeling van de eigen organisatie en samenwerking met WG.

Medewerkertevredenheids-onderzoek

In het verslagjaar is opnieuw een medewerkertevredenheidsonderzoek gehouden. De resultaten van dit tweede onderzoek waren opnieuw positief. Er is door de werknemers wel een aantal duidelijke verbeterpunten aangegeven. Deze worden in 2005 samen met de ondernemingsraad uitgewerkt.

Management-informatiesysteem

In het boekjaar 2004 is het managementinformatiesysteem AgressoBusinessWorld van Unit4Agresso in gebruik genomen. De gewenste management informatie is hier vervolgens voor ontwikkeld en is beschikbaar. Maandelijks zijn nu adequate exploitatie- en projectbewakingsoverzichten beschikbaar waardoor het bewaken van de budgetten sterk verbeterd is. In de komende jaren zal aan perfectionering van de set met managementinformatie gewerkt worden. Verder zal aandacht worden besteed aan uniformering van de inrichting van de administraties en rapportagedocumenten bij de groepsmaatschappijen. Binnen het systeem is het mogelijk de documentenstroom en autorisatieslagen volledig digitaal te realiseren.

Financiën

Internationaal

Millenniumdoelstelling

De bijdrage van de WMD aan de realisatie van de VN-doelstellingen inzake de beschikbaarheid van drinkwater op de wereld wordt gerealiseerd door een bijdrage aan opbouw van de drinkwatervoorziening in Indonesië en Kenia. Samen met Amref is een drinkwaterproject verwezenlijkt in Kenia. Het project wordt in 2005, via een eigen organisatie aldaar, overgedragen aan de plaatselijke bevolking.

Publiek Private Samenwerking

Voor de ondersteuning in Oost-Indonesië heeft de WMD een model ontwikkeld waarbij samen met de plaatselijke waterleidingbedrijven joint ventures worden opgericht. In het verslagjaar is besloten daarvoor, in de vorm van te verstrekken leningen en een bijdrage, een bedrag van 2,5 miljoen euro te fourneren. De Nederlandse overheid draagt aan dit project 7,5 miljoen euro bij. In het verslagjaar zijn met drie waterleidingbedrijven joint venture overeenkomsten gesloten.

Risicomanagement

Good governance

De bepaling van de effectiviteit van de interne risicobeheersing- en controle-systemen en onderbouwing daarvan is een van de onderdelen van de code good governance die de WMD overneemt.
In het jaarverslag over 2005 zal hierover uitgebreid worden gerapporteerd.

Risicobeheersing

In het verslagjaar is een project gestart om een dergelijke rapportage mogelijk te maken. De uitgangspunten van de verschillende risicobeheersing- en controle-systemen die nu gebruikt worden moeten worden geïntegreerd om tot een effectief systeem te komen. Een onafhankelijke en systematische analyse van de beheersomgeving en de relevante risico's is daarbij een noodzaak. Net zoals een onderzoek naar de effectiviteit van de systemen die in de verschillende bedrijfsonderdelen worden gehanteerd.

Bij de WMD gaat het dan om de drinkwateractiviteiten en de overige water-activiteiten zoals ondergebracht in de verschillende groepsondernemingen en de verhouding tussen beide.

Kwaliteitszorgsysteem

Een niet onbelangrijk onderdeel van een dergelijk systeem is ook de professionaliteit van de werknemers. De invoering van een gecertificeerd kwaliteitszorgsysteem levert een belangrijke bijdrage aan risicobeheersing.

Monitoring drinkwater

Met name in de drinkwatervoorziening zijn systemen ingevoerd om de kwaliteit van zowel grondwater als drinkwater voortdurend te monitoren en eventueel maatregelen te nemen. Daar waar op basis van geohydrologisch onderzoek sprake is van kwetsbare winningen zijn systemen ingevoerd om de kwetsbaarheid te verminderen c.q. onder controle te houden.

Agresso

Het financiële systeem Agresso is ook ingericht om risico's te ondervangen door betere informatie over geld- en goederenstromen en duidelijke autorisatie-procedures.

Toekomstige ontwikkelingen

Samenwerking

De WMD wil de samenwerking met WG verder uitbouwen. De vorm van deze samenwerking, waarbij in principe alle bedrijfsfuncties kunnen worden betrokken, wordt nader onderzocht. Beide bedrijven willen hun regionale inbedding en regionaal toezicht behouden.

De voorgenomen investeringen voor de drinkwatervoorziening zullen in het kader van de samenwerking met WG worden geïjkt. Het streven is erop gericht om een integraal watervoorzieningsplan te maken voor het gehele voorzieningsgebied.

Code good governance

De nieuwe structuurwet en code good governance (code Tabaksblat) zullen in 2005 worden ingevoerd. De transparantie van het bedrijf en het toezicht op het bedrijf worden hierdoor versterkt.

Klantenraad

In 2005 zal een klantenraad worden geïnstalleerd. De functie van de klantenraad is het adviseren van de directie met betrekking tot klantgerelateerde onderwerpen.

Vergelijking vennootschappelijk resultaat 2004 met het financieel plan

In het Financieel Plan 2004 is voor het boekjaar 2004 een positief resultaat begroot van € 3.692.000. Het gerealiseerde resultaat van de vennootschap bedraagt € 2.645.000.

Ter toelichting hierop het volgende:

netto omzet	
meer opbrengst grootverbruik als gevolg van incidentele extra afname	187.000 +
geactiveerde salarissen	
meer opbrengst uren dan begroot van eigen werknemers besteed aan investeringswerken	330.000 +
overige opbrengsten	
meer opbrengst als gevolg van het doorberekenen van de kosten van een gezamenlijke automatiseringsafdeling	279.000 +
uitbesteed werk	
meer kosten van onderhoud van pompstations zoals het vervangen van membranen	291.000 -
personeelskosten	
nagekomen kosten van de vertrekregeling 2003	187.000 -
meer formatiekosten onder andere als gevolg van een gezamenlijke automatiseringsafdeling met waterbedrijf groningen	347.000 -
grondwaterbelasting	
meer kosten ten gevolge van niet begrote belastingverhoging	271.000 -
afschrijvingen	
minder lasten als gevolg van minder investeringen zoals airstrippers pompstation valtherbos	168.000 +
deelnemingen	
minder resultaat als gevolg van een naheffing bij gietwater bv van grondwaterbelasting	478.000 -
overige bedrijfskosten	
meer kosten door het beschikbaar stellen van middelen voor de slachtoffers van de tsunami	150.000 -
diversen	
overige afwijkingen per saldo	287.000 -
saldo afwijkingen	1.047.000 -

Kengetallen (vennootschappelijk)

	2004	2003	2002	2001	
algemeen					
productie en inkoop	32.315	33.006	32.251	32.569	x1.000 m ³
eigen en onverantwoord verbruik	1.445	1.739	1.594	1.926	x1.000 m ³
levering totaal	30.870	31.267	30.657	30.643	x1.000 m ³
waarvan engros	1.975	1.929	1.912	1.887	x1.000 m ³
lengte hoofdleidingnet	4.171	4.147	4.120	4.085	in km
aantal aansluitingen	182.654	181.430	179.021	177.327	per 31/12
gemiddeld aantal aansluitingen	182.785	180.226	178.174	176.764	excl. leegstand
verbruik kleinverbruik	134	139	139	138	m ³ /aansl
balans					
aanschafwaarde materiële					
vaste activa	174.179	167.657	162.859	157.051	
boekwaarde materiële vaste activa	111.781	110.690	109.156	109.215	
boekwaarde in % van					
aanschafwaarde	64,0	66,0	67,0	69,5	
boekwaarde per aansl. per 31/12	612	610	610	616	€/ aansl
investeringen in het jaar (netto)	8.045	8.333	6.102	26.030	
eigen vermogen in % van					
het balanstotaal	24,6	22,3	20,7	20,9	
resultaten					
netto omzet water	35.683	34.799	33.499	32.321	
geactiveerde bedrijfslasten	1.583	1.555	1.779	1.890	
overige opbrengsten	3.544	3.207	2.232	1.955	
afschrijvingen	6.891	6.628	6.097	5.647	
rente	4.217	4.506	3.684	3.307	
loonkosten incl. sociale lasten, en					
kosten (excl. vervroegde uittreding)	9.107	8.919	9.101	8.411	
overige kosten	11.300	11.330	11.510	11.482	
grondwaterbelasting	5.819	5.796	5.431	5.283	
bedrijfsresultaat excl.					
deelnemingen en vervroegde					
uittreding	3.476	2.382	1.687	2.036	
bedrijfsresultaat					
verkopen in					
eigen voorzieningsgebied	28.895	29.388	28.745	28.765	x1.000 m ³
opbrengst	123	119	117	112	€ ct / m ³
opbrengst per aansluiting					
(gemiddeld)	196	193	188	183	€/ aansl
afschrijvingen in %					
van aanschafwaarde	3,96	3,95	3,90	3,60	
rentepercentage langl. leningen	5,59	5,59	5,81	5,52	
kapitaallasten per aansluiting in €	61	61	56	50	per 31/12
overige kosten per aansluiting in €	62	61	64	65	per 31/12
grondwaterbelasting					
per aansluiting in €	32	32	30	30	per 31/12
aantal werknemers in fte's	169	154	176	178	per 31/12
gemid. aantal werknemers in fte's	164	158	176	174	
gemid. salaris per werknemer (fte)	55.530	52.950	51.710	47.253	in €
aantal aansluitingen					
per werknemer (fte)	1.110	1.141	1.012	1.015	

Voorzieningsgebied WMD

Jaarrekening 2004

Geconsolideerde balans per 31 december 2004

voor winstverdeling (bedragen in duizenden euro's)

	ref.	31 december 2004	31 december 2003
activa			
vaste activa			
immateriële vaste activa	4	56	81
materiële vaste activa	5	117.177	115.530
financiële vaste activa	6	5.075	4.796
		122.308	120.407
vlottende activa	7		
voorraden		759	479
vorderingen		5.631	3.972
liquide middelen		1.101	5.745
		7.491	10.196
		129.799	130.603
passiva			
groepsvermogen	8	31.638	28.997
minderheidsbelang van derden		-10	-6
langlopende schulden	9		
leningen		77.567	85.182
kortlopende schulden	10		
schulden aan kredietinstellingen		15.060	10.054
schulden aan handelscrediteuren		1.833	2.836
belastingen en premies sociale verzekeringen		1.072	728
overige schulden		2.639	2.812
		20.604	16.430
		129.799	130.603

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2004

bedragen in duizenden euro's

	ref.	2004	2003
netto omzet	12	37.130	36.119
geactiveerde salarissen	13	1.583	1.555
overige bedrijfsopbrengsten	14	3.646	3.209
som der bedrijfsopbrengsten		42.359	40.883
waterinkopen	15	1.214	1.243
elektrische energie		1.048	1.423
chemicaliën e.d.		345	404
kosten uitbesteed werk	16	3.466	3.579
personeelkosten	17	9.406	9.465
afschrijvingen	18	7.348	7.039
grondwaterbelasting	19	6.227	5.796
overige bedrijfskosten	20	6.186	5.344
som der bedrijfslasten		35.240	34.293
bedrijfsresultaat		7.119	6.590
rentebaten		399	1.532
rentelasten		4.985	6.432
financieel resultaat	21	-4.586	-4.900
resultaat voor belastingen		2.533	1.690
vennootschapsbelasting	22	218	35
resultaat deelnemingen		-110	-24
resultaat na belastingen		2.641	1.701
minderheidsbelang van derden		4	-
resultaat		2.645	1.701

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2004

bedragen in duizenden euro's

	ref.	2004	2003
kasstroom uit operationele activiteiten			
bedrijfsresultaat		7.119	6.590
afschrijvingen	18	7.383	7.122
verandering in werkkapitaal			
vorderingen		-1.659	-1.866
voorraden		-280	9
kortlopende schulden	10	4.174	-2.990
		<u>2.235</u>	<u>-4.847</u>
kasstroom uit bedrijfsoperaties			
ontvangen/betaalde interest	21	-4.586	-4.900
betaald dividend	22	-4	-
vennootschapsbelasting		218	35
		<u>-4.372</u>	<u>-4.865</u>
		12.365	4.000
kasstroom uit investeringsactiviteiten			
investeringen in materiële vaste activa	5	-9.223	-8.479
desinvesteringen in materiële vaste activa	5	218	87
investeringen in financiële vaste activa per saldo	6	-389	-505
		<u>-9.394</u>	<u>-8.897</u>
kasstroom uit financieringsactiviteiten			
overdracht personeelshypotheek aan de friesland bank		-	10.368
aangetrokken langlopende schulden		-	7.000
aflossing langlopende schulden	9	7.615	-7.281
		<u>-7.615</u>	<u>10.087</u>
mutatie geldmiddelen		-4.644	5.190
stand per 1 januari		5.745	555
stand per 31 december		1.101	5.745

Toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening

1. Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van WMD en haar dochtermaatschappijen bestaan voornamelijk uit de zorg voor en instandhouding van de (drink)watervoorziening in haar verzorgingsgebied, benevens het verrichten van alle werkzaamheden, daarmee in verband staande, in de ruimste zin.

Consolidatie

Geconsolideerd worden die binnenlandse ondernemingen waarin WMD rechtstreeks of middellijk voor meer dan 50% deelneemt in het geplaatste kapitaal en waar WMD beslissende zeggenschap kan uitoefenen. De financiële gegevens worden voor 100% opgenomen; het aandeel van derden in het groepsvermogen en de groepswinst is vermeld onder 'minderheidsbelang van derden'. Voorts wordt het belang in VOF Anloo (37%), alsmede VOF Hondsrug (50%) naar evenredigheid in de consolidatie betrokken. In de geconsolideerde jaarrekening zijn betrokken de jaarrekeningen van de vennootschap WMD alsmede die van de volgende deelnemingen:

naam	vestigingsplaats	deelname in %
noordwater bv	assen	100
northwater bv	assen	100
gietwater bv	assen	99
bètawater bv	assen	99
anl'eau bv	assen	100
vof anloo	annen	37
vof hondsrug	annen	50
indowater bv	assen	100
tirta drenthe bv	assen	100
tirta sulawesi bv	assen	100
tirta maluku bv	assen	100
tirta papua bv	assen	100
pt tirta inti drenthe	assen	97,5
ad fontes bv	assen	100

Regeling vervroegde uittreding personeel

In 2002 zijn werknemers in dienst van WMD van 56 jaar en ouder in de gelegenheid gesteld vervroegd uit te treden. Hiervan hebben toen 16 werknemers gebruik gemaakt. In 2003 hebben 2 en in 2004 nog 2 werknemers van deze regeling gebruik gemaakt. De hieruit voortvloeiende kosten ten bedrage van € 187.000 zijn in het bedrijfsresultaat verantwoord.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De onder deze post begrepen goodwill is gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en wordt afgeschreven in 5 jaren.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten, onder aftrek van de bijdragen van derden, en verminderd met de daarover berekende afschrijvingen. De gronden ten behoeve van het project Waterland zijn gewaardeerd op vervangingswaarde. De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische

levensduur en worden berekend naar een vast percentage van de aanschafwaarde of vervaardigingskosten.

Financiële vaste activa

Hypothecaire leningen

In het verleden zijn hypothecaire leningen verstrekt aan werknemers van WMD. In 2003 is het merendeel van deze leningen aan de Friesland Bank overgedragen; met uitzondering van gepensioneerde werknemers.

Deelnemingen

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere intrinsieke waarde. De deelneming Intaquin B.V. wordt gewaardeerd tegen het aandeel in de geschatte netto-vermogenswaarde per balansdatum. PT Dream Sukses Airindo en PT Inowa Prima Consult worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs in euro's onder aftrek van de geleden verliezen. Met koerseffecten wordt geen rekening gehouden.

Vennootschapsbelasting

Dit betreft latente aanspraken inzake vennootschapsbelasting uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie, gewaardeerd tegen het nominale tarief.

Overige vorderingen

Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, zolang onder aftrek van een voorziening voor mogelijk oninbare posten.

Vlottende activa

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen standaardprijzen, die de laatst betaalde inkooprijzen benaderen. Waar nodig wordt voor incurantheid een voorziening getroffen.

Overige activa en passiva

Voor zover niet anders is aangegeven, worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komende boekjaar op langlopende leningen zijn gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Netto omzet

De netto omzet omvat het aan afnemers in rekening gebrachte waterverbruik in het betreffende boekjaar.

Geactiveerde salarissen

Dit betreft werkzaamheden verricht door eigen personeel ten behoeve van investeringsprojecten, gewaardeerd tegen de directe personeelskosten.

Bedrijfslasten

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Vennootschapsbelasting

Ingevolge de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 (artikel 2, leden 3 en 7) is de vennootschap niet onderworpen aan de heffingen van deze wet. Bij de deelnemingen, die belastingplichtig zijn, wordt de belasting over het resultaat berekend door toepassing van het geldende tarief op het resultaat van het boekjaar. Met fiscaal vrijgestelde bedragen danwel niet aftrekbare bedragen wordt dienovereenkomstig rekening gehouden.

Toelichting op de geconsolideerde balans

bedragen in duizenden euro's

4. Immateriële vaste activa

Dit betreft het proportionele deel (37%) van de goodwill ingebracht door Intersource B.V. in VOF Anloo. Voorts is het proportionele deel in de kosten van de ontwikkeling van de bottelfabriek onder de immateriële vaste activa opgenomen. Deze activa worden in 5 jaren afgeschreven ten laste van het resultaat.

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:

	2004	2003
stand per 1 januari	81	124
afschrijvingen	-25	-43
boekwaarde per 31 december	56	81
aanschafwaarde per 31 december	125	218
afschrijvingen per 31 december	69	137
boekwaarde per 31 december	56	81

5. Materiële vaste activa

De samenstelling en het verloop van de boekwaarden is als volgt:

	totaal	gebouwen en terreinen	machines en installaties	leidingen	overige werken in uitvoering	
boekwaarde per 1 januari 2004	115.530	47.029	28.203	33.597	2.122	4.579
investerings onder aftrek van bijdragen van derden per saldo	9.223	1.317	2.244	3.776	3.049	-1.163
afschrijvingen	-7.358	-1.589	-3.049	-1.584	-1.136	
desinvesteringen	-218		-169		-49	
boekwaarde per 31 december 2004	117.177	46.757	27.229	35.789	3.986	3.416
aanschafwaarde	184.374	63.017	52.169	57.425	8.347	3.416
cumulatieve afschrijvingen	67.197	16.260	24.940	21.636	4.361	-
boekwaarde per 31 december 2004	117.177	46.757	27.229	35.789	3.986	3.416

6. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn als volgt samengesteld:

	2004	2003	
hypothecaire leningen personeel			
stand per 1 januari	1.565	11.259	
uitbreiding	-	1.565	
aflossingen	-31	-454	
	1.534	12.370	
overgedragen aan de friesland bank	-193	-10.784	
aflossingen komend jaar	-20	-21	
stand per 31 december	1.321	1.565	
niet geconsolideerde deelnemingen			
aquanet bv	400 aandelen	30	30
reststoffenunie bv	209 aandelen	9	9
kiwa nv	35 aandelen	12	12
drentsche golf & country club bv	20%	176	176
pt dream sukses airindo	58%	745	769
pt bitung	100%	-	91
pt maluku utara	100%	6	14
inowa pt	50%	25	25
intaquin bv	50%	-411	-411
waterfonds indonesia bv	13%	136	136
ad fontes bv	100%	-	8
nieuwater bv	50%	-72	-
	656	859	
rekeningen courant			
pt dream sukses airindo	291	175	
pt maluku utara	26	20	
	317	195	
leningen			
personeel	-	10	
drentsche golf & country club bv	680	680	
vof gisu	-	68	
stichting waterlaboratorium noord	465	-	
vof anloo	495	495	
intaquin bv	318	308	
noorder dierenpark	232	243	
	2.190	1.804	
vennootschapbelasting			
berekend over 1999 t/m 2004	591	373	
totale financiële vaste activa	5.075	4.796	

7. Vlottende activa

De vlottende activa zijn als volgt samengesteld:

	2004	2003
voorraden		
voorraden leidingmateriaal, watermeters en verpakkingsmateriaal	759	479
vorderingen		
debiteuren en af te rekenen met afnemers	2.258	2.617
voorziening oninbare vorderingen	-526	-619
meelifters	1.462	
voorschotten indonesië	1.167	
omzetbelasting	178	460
voorschot stichting vakantieverblijven	416	422
aflossing hypothecaire leningen	-	437
stichting masai	166	222
overige	510	433
stand per 31 december	5.631	3.972
liquide middelen		
kas	19	6
kredietinstellingen	1.082	5.739
stand per 31 december	1.101	5.745
totaal vlottende activa	7.491	10.196

8. Groepsvermogen

Voor de toelichting op het groepsvermogen en het verloop van het eigen vermogen van de vennootschap wordt verwezen naar de toelichting op de vennootschappelijke balans.

9. Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen onderhandse leningen van kredietinstellingen en pensioenfondsen e.d.

In 2000 heeft WMD, ter financiering van een aantal projecten, een lening groot ca. € 15.000.000 aangetrokken van de Europese Investeringsbank. Voor deze lening zijn de volgende voorwaarden overeengekomen:

- meer dan 50% van de aandelen blijft in handen van publiekrechtelijke organen.
- financiering is bestemd voor specifieke projecten.
- projecten blijven voor de projectduur in economisch eigendom van de WMD.
- de netto-schuldpositie is maximaal 8 keer de operationele cashflow gedurende de laatste 12 maanden.
- solvabiliteitseis van 22%.

	2004	2003
leningen		
stand per 1 januari	92.236	92.208
afgelost	8.144	-6.972
nieuwe leningen	-	7.000
	84.092	92.236
aflossingen komend jaar	-6.525	-7.054
stand per 31 december	77.567	85.182

Het overzicht van de aflossingsverplichtingen op de onderhandse leningen voor de eerstkomende vijf jaren en verder, gegroepeerd naar rentepercentage, is als volgt:

jaar van aflossing	totaal	3-5%	5-7%	7-9%	9-11%
2005	6.525	1.775	3.463	1.196	91
2006	10.158	4.089	4.963	1.015	91
2007	7.557	1.321	5.418	818	0
2008	7.224	1.321	5.418	485	0
2009	6.937	1.321	5.131	485	0
2010 e.v.	45.691	8.497	36.398	796	0
	84.092	18.324	60.791	4.795	182

10. Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn als volgt samengesteld:

	2004	2003
kredietinstellingen		
rekening courant saldi	1.271	490
kasgeldlening bng	5.000	
aflossingsverplichting langlopende leningen	6.525	7.054
interest	2.264	2.510
stand per 31 december	15.060	10.054
handelscrediteuren	1.833	2.836
belasting en premies sociale verzekeringen		
loonheffing	237	-
sociale verzekeringen	39	49
omzetbelasting	3	-
pensioenpremies	138	129
waterbelasting en grondwaterheffingen	655	550
stand per 31 december	1.072	728
overige schulden		
afkoopsoverregeling vervroegde uittreding personeel	150	1.692
afdrachten zuiverings- en waterschappen	-	-225
naheffing grondwaterbelasting	600	
te betalen vakantierechten	728	683
overige	1.161	662
stand per 31 december	2.639	2.812
totaal kortlopende schulden	20.604	16.430

11. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

WMD betaalt IZR premie (Interprovinciale Ziektekosten Regeling) voor oud-werknemers en hun partners. Deze verplichting is niet in de jaarrekening opgenomen. De jaarlijkse premie bedraagt ca. 100 duizend euro.

WMD is tezamen met Waterbedrijf Groningen aansprakelijk voor de schulden van de stichting Waterlaboratorium Noord.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

(bedragen in duizenden euro's)

12. Netto omzet waterverkopen (inclusief heffing grondwaterbelasting)

De netto omzet betreft de opbrengst van:

	opbrengst		gemiddelde aantal aansluitingen		gemiddelde opbrengst per aansluiting in euro's	
	2004	2003	2004	2003	2004	2003
kleinverbruik	28.711	28.108	181.886	179.326	157,73	156,74
grootverbruik	5.080	4.809	899	900	5.640,60	5.343,33
levering zusterbedrijven	1.042	1.085				
vergoeding brandkranen en sprinklers	856	797				
sub-totaal drinkwater	35.689	34.799				
industriewaterverbruik	382	388				
bottelwaterverbruik	151	117				
gietwaterverbruik	908	815				
totaal	37.130	36.119				

	afzet x1.000 m ³		gem. opr. in ct/m ³	
	2004	2003	2004	2003
kleinverbruik	24.421	24.819	117,47	113,30
grootverbruik	4.474	4.302	113,36	111,80
levering zusterbedrijven	1.779	2.170	58,89	50,00

13. Geactiveerde salarissen

Dit betreft toegerekende personeelskosten aan in eigen beheer vervaardigde productie- en distributiemiddelen.

14. Overige bedrijfs-opbrengsten

Dit betreft alle opbrengsten die geen verband houden met de verkoop van water, zoals opbrengst werken voor derden, opbrengst huren en pachten, vergoeding incasso- en afsluitkosten en meeliftopbrengsten van zuiverings- en waterschappen.

15. Waterinkopen

Dit betreft ingekochte hoeveelheden water bij zusterbedrijven.

16. Kosten uitbesteed werk

Tot deze post behoren onder meer de kosten van uitbesteed onderhoud aan terreinen, gebouwen, machines en installaties en leidingwerken, kosten van uitzendkrachten, onderzoek waterkwaliteit en computercentrum.

17. Personeelskosten

De personeelskosten zijn als volgt samengesteld:

	2004	2003
salarissen	7.052	7.021
sociale lasten	878	833
pensioenlasten	1.039	867
pseudo-premies	-193	-189
overige personeelskosten	443	443
	9.219	8.975
afkoopsommen vervroegde uittreding werknemers	187	490
totaal	9.406	9.465

18. Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn als volgt samengesteld:

	2004	2003
immateriële vaste activa	25	43
materiële vaste activa		
bedrijfsgebouwen en -terreinen	1.589	1.633
machines en installaties	3.049	3.026
leidingen en watermeters	1.584	1.608
overige vaste bedrijfsmiddelen	1.136	811
	<u>7.358</u>	<u>7.078</u>
resultaat bij verkoop	-35	-5
doorbelaste afschrijvingskosten		-77
	<u>7.323</u>	<u>6.996</u>
totaal afschrijvingen	7.348	7.039

19. Grondwaterbelasting

Dit betreft een grondwaterbelasting van € 0,1886 (2003: € 0,1843) per m³ onttrokken grondwater.

20. Overige bedrijfskosten

Tot deze post behoren onder meer de kosten van waterzuivering en waterwinning, huisvestingskosten, kosten technische bedrijfsmiddelen en vervoersmiddelen, reis- en verblijfkosten, belastingen en verzekeringen, porti- en telefoonkosten, adviezen, algemene bedrijfsbehoeften, provinciale grondwaterheffing en vergoeding landbouwschaderegeling.

21. Financieel resultaat

De rentelasten hebben betrekking op betaalde rente langlopende leningen. De rentebaten hebben met name betrekking op ontvangen hypotheekrente leningen personeel en bouwrente.

22. Vennootschapsbelasting

De post vennootschapsbelasting heeft betrekking op de berekende belasting over de resultaten van de belastingplichtige dochterondernemingen van de vennootschap.

23. Overige informatie

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2004 hadden de vennootschap en de volledig geconsolideerde dochtermaatschappijen gemiddeld 164 werknemers (FTE) in dienst (2003:158).

Beloning bestuurder en commissarissen

De commissarissen ontvingen gezamenlijk een beloning van € 20.226 over 2004. (over 2003: € 17.192)

De commissarissen in overheidsdienst ontvingen de beloning niet persoonlijk.

De bezoldiging van de bestuurder omvat salaris, vakantiegeld, sociale lasten alsmede een jubileumuitkering en pensioenlasten en heeft over 2004 € 207.000 bedragen (over 2003: € 181.000).

Balans per 31 december 2004

voor winstverdeling (bedragen in duizenden euro's)

	ref.	31-12-2004	31-12-2003
activa			
vaste activa			
materiële vaste activa	26	111.781	110.690
financiële vaste activa	27	10.875	10.585
		122.656	121.275
vlottende activa			
voorraden		694	447
vorderingen		4.929	3.586
liquide middelen		400	4.875
		6.023	8.908
		128.679	130.183
passiva			
eigen vermogen			
gestort en opgevraagd kapitaal	28	79	79
herwaarderingsreserve		903	903
statutaire reserve		27.444	25.747
bestemmingsreserve ambon		567	567
onverdeelde winst		2.645	1.701
		31.638	28.997
langlopende schulden			
leningen		77.567	85.182
kortlopende schulden			
schulden aan kredietinstellingen		15.060	10.054
schulden aan handelscrediteuren		1.728	2.706
belastingen en premies			
sociale verzekeringen		1.062	729
overige schulden		1.624	2.515
		19.474	16.004
		128.679	130.183

Winst- en verliesrekening over 2004

(bedragen in duizenden euro's)

	ref.	2004	2003
netto omzet waterverkopen		35.683	34.799
geactiveerde salarissen		1.583	1.555
overige bedrijfsopbrengsten		3.544	3.207
som der bedrijfsopbrengsten		40.810	39.561
waterinkopen		1.153	1.196
elektrische energie		986	1.343
chemicaliën		345	403
kosten uitbesteed werk		3.246	3.404
personeelskosten	30	9.293	9.409
afschrijvingen	31	6.891	6.628
grondwaterbelasting		5.817	5.796
overige bedrijfskosten		5.572	4.984
som der bedrijfslasten		33.303	33.163
bedrijfsresultaat		7.507	6.398
rentebaten		780	1.119
rentelasten		-4.997	-5.625
financieel resultaat		-4.217	-4.506
		3.290	1.892
resultaat deelnemingen		-645	-191
resultaat		2.645	1.701

Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

24. Algemeen

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling voor de vennootschappelijke en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

25. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Geconsolideerde vennootschappen worden gewaardeerd tegen het aandeel in de netto-vermogenswaarde per balansdatum.

Voor de grondslagen voor de waardering van overige activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

26. Materiële vaste activa

De samenstelling en het verloop van de boekwaarden is als volgt:

	totaal	gebouwen en terreinen	machines en installaties	leidingen	overige werken in uitvoering	
boekwaarde per						
1 januari 2004	110.690	45.495	25.312	33.193	2.111	4.579
investerings onder aftrek van bijdragen van derden per saldo	8.045	1.317	1.192	3.772	2.927	-1.163
afschrijvingen	-6.905	-1.531	-2.692	-1.571	-1.111	
desinvesteringen	-49				-49	
boekwaarde per						
31 december 2004	111.781	45.281	23.812	35.394	3.878	3.416
aanschafwaarde	174.179	61.248	44.336	56.971	8.208	3.416
cumulatieve afschrijvingen	62.398	15.967	20.524	21.577	4.330	-
boekwaarde per						
31 december 2004	111.781	45.281	23.812	35.394	3.878	3.416

27. Financiële vaste activa

	deelname in totaal	deelname in groeps- maatschappijen	vordering op groeps- maatschappijen	overige deel- nemingen	overige vorderingen
boekwaarde per					
1 januari 2004	10.585	-1.561	8.701	363	3.082
investerings per saldo	935	-	534	-	401
resultaat deelnemingen	-645	-645	-	-	-
boekwaarde per					
31 december 2004	10.875	-2.206	9.235	363	3.483

De financiële vaste activa omvatten de volgende deelnemingen:

naam	vestigingsplaats	belang
noordwater bv	assen	100%
northwater bv	assen	100%
aquanet bv	rijswijk	400 aandelen
reststoffenunie bv	nieuwegein	209 aandelen
kiwa nv	rijswijk	35 aandelen
waterfonds indonesië bv	rijswijk	15 aandelen
drentsche golf & country club bv	assen	20%

28. Eigen vermogen

	2004	2003
maatschappelijk kapitaal	227	227
aandelen in portefeuille	-148	-148
totaal	79	79

	totaal	herwaarderings- reserve	statutaire reserve	bestemmings- reserve ambon	onverdeelde winst
stand per					
1 januari 2004	28.918	903	25.747	567	1.701
winstverdeling 2003:					
winst	-		1.701		-1.701
af: dividend	-4		-4		
onverdeelde winst 2004	2.645				2.645
stand per					
31 december 2004	31.559	903	27.444	567	2.645

29. Overige activa en passiva

Voor de toelichting op overige activa en passiva wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

30. Personeelskosten

De personeelskosten zijn als volgt samengesteld:

	2004	2003
salarissen	6.959	6.976
sociale lasten	866	823
pensioenlasten	1.032	867
pseudo-premies	-193	-189
overige personeelskosten	443	442
	9.107	8.919
afkoopsommen vervroegde uittrekking werknemers	186	490
totaal	9.293	9.409

31. Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn als volgt samengesteld:

	2004	2003
bedrijfsgebouwen en -terreinen	1.532	1.576
machines en installaties	2.692	2.731
leidingen en watermeters	1.572	1.597
overige vaste bedrijfsmiddelen	1.110	807
	6.906	6.711
resultaat bij verkoop	-15	-6
doorbelaste afschrijvingskosten		-77
totaal	6.891	6.628

De overige posten in de winst- en verliesrekening zijn toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening.

Assen, 25 april 2005

De directeur De commissarissen

K.J. Hoogsteen S.B. Swierstra
M.J. Augusteyn-Esser
G. Evenhuis
A. Meijer
R.W. Munniksma
G. Vliegghuis

Overige gegevens

Statutaire bepaling winst

Statutaire bepalingen

De statutaire bepalingen ten aanzien van de winstbestemming luiden als volgt:

Artikel 26

- 1 Van de vennootschappelijke winst kan jaarlijks een door de directie met goedkeuring van de raad van commissarissen te bepalen percentage worden gereserveerd, terwijl daarop voorts in aftrek worden gebracht de niet gedelde verlies saldi van de voorgaande jaren, alsmede de belastingen die ten laste van de winst geheven zijn of geheven zullen worden, zo nodig door schatting vast te stellen.
- 2 De aldus resterende winst staat ter beschikking van de algemene vergadering. Van deze winst mag slechts een dividend worden uitgekeerd tot een percentage van maximaal de wettelijke rente. Van het vorenstaande kan slechts worden afgeweken door de algemene vergadering op basis van een besluit genomen met drie/vierde van de uitgebrachte stemmen, tenminste vertegenwoordigende meer dan éénenvijftig (51%) procent van het geplaatste aandelenkapitaal, in een vergadering waarin tenminste twee/derde van het geplaatste aandelenkapitaal vertegenwoordigd is. Dit besluit behoeft de goedkeuring van de raad van commissarissen genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin alle commissarissen aanwezig dan wel vertegenwoordigd zijn.

Voorstel winstbestemming

Voorgesteld wordt het maximaal toegestane dividend, ter grootte van 4% van het geplaatste aandelenkapitaal, aan aandeelhouders uit te keren en het restant aan de statutaire reserve toe te voegen.

Derhalve:

a) Dividend (4%)	€ 3.000
b) Toevoegen aan de statutaire reserve	€ 2.642.000
	<hr/>
	€ 2.645.000

Accountantsverklaring

*Aan directie en commissarissen van
NV Waterleidingmaatschappij Drenthe
Lauwers 3
9405 BL Assen*

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening 2004 van NV Waterleidingmaatschappij Drenthe te Assen gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van de vennootschap. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de vennootschap daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2004 en van het resultaat over 2004 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Zwolle, 25 april 2005

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

